

КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія Управління та адміністрування

(Назва циклової комісії)

Відділення Управління та адміністрування

(Назва відділення)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 Тетяна КОСА

« 30 » 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

(Назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо – професійна програма Фінанси і кредит

Освітньо – професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни **«Фінанси»** для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня **фаховий молодший бакалавр**

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітньо-професійна програма **Фінанси і кредит**

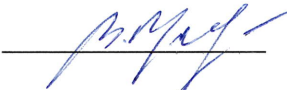
Робочу програму навчальної дисципліни уклали: Гринчій Я.В., спеціаліст вищої категорії, викладач методист

Робоча програма навчальної дисципліни **«Фінанси»:**

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії **Управління та адміністрування**

Протокол № 2 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії

Вікторія ЦИРЮК

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

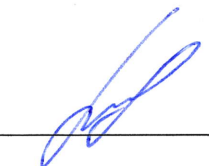
«24» серпня 2024 року

Яна ГРИНЧІЙ

Розглянуто

Методист коледжу

«24» серпня 2024 року

Ірина ТИМОШЕНКО

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» 08 2024 року

Голова методичної ради

Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Фінанси
Статус	Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	5,0/150
Індивідуальне завдання (курсний проєкт, курсова робота)	Курсова робота
Форма контролю	<u>Екзамен</u>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни Фінанси є формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей функціонування фінансів на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання навчальної дисципліни Фінанси полягає в засвоєнні теоретичних та організаційних засад теорії фінансів; проаналізувати функції фінансів, дати оцінку фінансовій системі України, її структурі і основним елементам; дослідити сутність та основні інструменти грошово-кредитної політики, податкової і бюджетної підсистем вітчизняної фінансової системи; вивчення основ фінансової політики держави і механізму реалізації, сфер і ланок фінансової системи та їх взаємодії; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з законодавством.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до **ОПП**:

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах

професійної діяльності.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Очікувані результати навчання:

Тема 1. Сутність фінансів, їх роль і функції

- знати сутність, призначення та функції фінансів;
- упорядковувати моделі фінансових відносин у суспільстві;
- дослідити фактори, що стали причиною розвитку фінансів;
- класифікувати централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.

Тема 2. Фінансова система

- розуміти поняття фінансової системи, і основи її побудови;
- знати функції організаційної системи держави та розмежовувати їх;
- будувати структуру фінансової системи держави.

Тема 3. Фінансова політика і фінансовий механізм

- знати складові фінансової політики, її завдання і принципи, стратегії та тактики;
- обґрунтовувати причини фінансової кризи та знаходити шляхи стабілізації фінансового стану;
- розуміти сутність фінансового механізму та його складових елементів;

Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання

- розуміти сутність фінансів суб'єктів господарювання і принципи їх організації;
- класифікувати грошові надходження в залежності від виду діяльності підприємств;
- розподіляти валовий і чистий дохід, загальний і чистий прибуток;
- класифікувати доходи і видатки, фінансові ресурси; власні і залучені грошові кошти.

Тема 5. Податки і податкова система

- обґрунтовувати необхідність і причини появи податків, їх сутність;
- знати види надходжень: податків, зборів, внесків і платежів;
- розкрити сутність податкової системи, її принципи і функції;
- впорядковувати і розрізняти елементи податкової системи;
- розуміти організацію проведення та види податкових перевірок

Тема 6. Бюджет і бюджетна система

- обґрунтовувати знання щодо сутності, функцій та ознак бюджету;
- характеризувати бюджет за характером та формою;
- узагальнювати етапи розвитку бюджетної системи;
- впорядковувати відмінності між принципами розвитку бюджетної системи.

Тема 7. Державний кредит і державний борг

- знати сутність державного кредиту та його роль у формуванні фінансових ресурсів держави;
- класифікувати державний кредит за його видами;
- узагальнювати сутність державного боргу;
- характеризувати державні та місцеві запозичення;
- узагальнювати обслуговування зовнішнього і внутрішнього державного боргу;
- порівнювати складові системи управління державним боргом.

Тема 8. Місцеві фінанси

- знати сутність місцевих фінансів, їх склад і роль у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних одиниць;
- розуміти фінансові ресурси місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування;
- класифікувати доходів і видатків місцевих бюджетів.

Тема 9. Державні цільові фонди

- обґрунтовувати необхідність створення та призначення державних цільових фондів;
- знати принципи організації державних цільових фондів;
- впорядковувати джерела формування доходів і напрямки видатків цільових фондів.

Тема 10. Страхування і страховий ринок

- розуміння необхідності і ролі страхування;
- розрізняти суб'єктів страхових відносин за вимогами до них;
- класифікувати страхування за видами, формами, об'єктами і за ознакою ризику;
- знати поняття страхового ринку і його організаційну структуру.

Тема 11. Фінансовий ринок

- знати сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподілі фінансових ресурсів;
- класифікувати структуру фінансового ринку;
- розуміти правове регулювання фондового ринку;
- розрізняти види фінансових послуг.

Тема 12. Міжнародні фінанси

- знати сутність, призначення і роль міжнародних фінансів;
- класифікувати світові фінансові потоки;
- розуміти фінансову діяльність міжнародних організацій;
- розрізняти міжнародні фінансові інституції.

Тема 13. Фінансовий менеджмент

- знати поняття основ фінансового менеджменту;
- розуміти менеджмент державних фінансів;
- розрізняти фінансовий менеджмент підприємницьких структур.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність фінансів, їх роль і функції

Предмет науки про фінанси. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості і складні фінансові категорії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.

Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільна функція, її зміст. Об'єкти і суб'єкти розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту. Контрольна функція. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Взаємозв'язок розподільної і контрольної функцій. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

Вплив фінансів на розвиток суспільного виробництва. Фінансове забезпечення відтворювального процесу. Форми фінансового забезпечення.

Фінансове регулювання і фінансове стимулювання економічних і соціальних процесів. Підвищення ролі фінансів в умовах переходу до ринкових відносин.

Тема 2. Фінансова система

Поняття фінансової системи і теоретичні основи її побудови. Структура фінансової системи. Сфери та ланки фінансових відносин, їх характеристика. Взаємовідносини між окремими сферами та ланками фінансової системи.

Правові та організаційні основи фінансової системи. Державне регулювання фінансових відносин. Функції Президента, законодавчих і виконавчих органів державної влади щодо загального управління фінансовими потоками. Оперативне управління фінансовою системою. Управлінські функції

Міністерства фінансів і його регіональних управлінь і відділів, Контрольно-ревізійної служби, Державної податкової служби, Державного казначейства, Рахункової палати, Пенсійного фонду, Національного банку України, Української міжбанківської валютної біржі, Національна комісії з цінних паперів та фондового ринку. Розмежування функцій між управлінськими фінансовими установами.

Роль фінансової системи держави у забезпеченні умов економічного зростання.

Тема 3. Фінансова політика і фінансовий механізм

Складові фінансової політики. Завдання і принципи фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики.

Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення в умовах війни.

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Фінансове планування і прогнозування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, їх характеристика. Зведене фінансове планування. Баланс фінансових ресурсів і витрат держави.

Фінансовий контроль. Зміст фінансового контролю, його призначення. Види, форми і методи фінансового контролю. Фінансовий аудит як незалежний фінансовий контроль. Суб'єкти фінансового контролю в Україні, їх функції.

Фінансові норми і нормативи; фінансові ліміти і резерви; фінансові стимули і санкції. Їх використання для активізації економічного зростання й підвищення суспільного добробуту.

Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання

Сутність фінансів суб'єктів господарювання і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти.

Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форм власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Фінанси бюджетних установ. Кошторисне фінансування, його зміст і принципи. Неприбуткова діяльність громадських формувань і добродієних фондів.

Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання. Розроблення балансів грошових потоків і прогнозування фінансових результатів.

Тема 5. Податки і податкова система

Сутність і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі податки. Непрямі податки. Елементи системи оподаткування. Теоретичні питання перекладання податків та ухилення від їх сплати.

Податкова система: поняття, основи побудови. Становлення та розвиток податкової системи України. Податковий кодекс України, його значення для формування і функціонування науково-обґрунтованої і стабільної податкової системи держави.

Тема 6. Бюджет і бюджетна система

Бюджет як економічна і правова категорія. Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна і контрольна функція бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання і посилення його конструктивного впливу на реалізацію стратегії економічного і соціального розвитку України.

Бюджетна система: поняття і принципи побудови. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Міжбюджетні відносини. Регулювання міжбюджетних відносин. Міжбюджетні трансферти. Види міжбюджетних трансфертів. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості та їх використання для визначення розподілу міжбюджетних трансфертів. Порядок надання міжбюджетних трансфертів.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету.

Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів.

Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.

Тема 7. Державний кредит і державний борг

Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського.

Види державного кредиту. Внутрішній і зовнішній державний кредит. Розвиток міжнародного й умовного державного кредиту.

Форми внутрішнього державного кредиту. Державні позики, їх види. Класифікація державних внутрішніх позик. Обернення частини вкладів населення у державний кредит. Залучення коштів загальнодержавного позикового фонду. Казначейські позики. Гарантовані позики як форма умовного державного кредиту.

Форми зовнішнього державного кредиту. Державні зовнішні позики. Позики міжнародних фінансових організацій. Міжурядові позики, зовнішні банківські кредити, їх значення у фінансовій підтримці України.

Державний борг. Види державного боргу. Структура державного боргу, механізм його формування.

Боргова залежність держави. Її критичний рівень. Вплив державного боргу на фінансовий стан держави.

Управління державним боргом і його обслуговування.

Тема 8. Місцеві фінанси

Сутність місцевих фінансів, їх склад і роль у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань.

Фінансові ресурси місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Склад доходів місцевих бюджетів. Закріплені доходи. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів. Загальний і спеціальний фонди місцевих бюджетів.

Видатки місцевих бюджетів. Обов'язкові видатки і видатки на реалізацію делегованих центральною владою повноважень. Соціальна направленість видаткової частини місцевих бюджетів. Фінансування місцевого господарства.

Бюджет розвитку місцевих бюджетів. Позички місцевим бюджетам. Обслуговування боргу місцевих рад.

Зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні.

Тема 9. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення

Необхідність створення та призначення державних цільових фондів. Принципи їх організації.

Загальнодержавні соціальні фонди та їх значення для забезпечення системи соціального страхування. Пенсійний фонд. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. Фонд України

соціального захисту інвалідів. Джерела формування доходів і напрямки видатків. Управління коштами загальнодержавних цільових фондів.

Інші фонди цільового призначення в Україні. Порядок їх формування і використання.

Цільові фонди місцевих органів влади.

Тема 10. Страхування і страховий ринок

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування. Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахована особа, отримувач.

Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування. Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види і форми. Страхування кредитних і фінансових ризиків. Економічна необхідність, значення і види. Умови страхування кредитних і фінансових ризиків. Особисте страхування, його сутність і значення в забезпеченні соціального захисту громадян. Види особистого обов'язкового і добровільного страхування. Перестраховування. Необхідність і роль перестраховування в забезпеченні сталості страхових операцій.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку і його організаційна структура. Учасники страхового ринку.

Тема 11. Фінансовий ринок

Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподілі фінансових ресурсів. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку.

Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок як найважливіший сегмент фінансового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів.

Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатися в Україні. Основні характеристики цінних паперів.

Правове регулювання фондового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів.

Фондова біржа: правове становище, організація і порядок роботи. Функції фондової біржі. Порядок допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах.

Ринок фінансових послуг, його роль у функціонуванні економічної системи. Види фінансових послуг.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Тема 12. Міжнародні фінанси

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів.

Фінансова діяльність міжнародних організацій. Фінанси Організації Об'єднаних Націй і Європейського Союзу.

Міжнародні фінансові інституції: Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороння агенція з гарантій інвестицій, Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів). Банк міжнародних розрахунків. Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку. Їх завдання, сфери діяльності, формування капіталів та ресурсів.

Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей (валютний ринок), міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів.

Тема 13. Фінансовий менеджмент

Сутність, призначення та функції фінансового менеджменту. Завдання фінансового менеджменту. Фінансові рішення. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту. Фінансова стратегія як складова загальної стратегії підприємства. Послідовність та етапи розроблення стратегії фінансового менеджменту. Тактика фінансового менеджменту. Тактичні цілі і завдання фінансового менеджменту. Принципи фінансового менеджменту. Складові механізми фінансового менеджменту. Системи забезпечення фінансового менеджменту. Методи, важелі та інструменти фінансового менеджменту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин						Рекомендовані джерела інформації
		Денна форма навчання						
		усього	у тому числі					
лекції	практичні		лабораторні	семінарські	самостійна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3 рік навчання, 5 семестр								
	Тема 1. Сутність фінансів, їх роль і функції	8	4				4	
1	1. Предмет фінансової науки 2. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення		2					(О 1) с. 22 – 35
2	3. Фінансові категорії, фінансові ресурси, функції фінансів 4. Етапи створення і розвитку фінансів України		2					(О 2), с. 12 - 31
	Тема 2. Фінансова система	10	4	2			4	
3	1. Загальна характеристика фінансової системи 2. Структура фінансової системи		2					(О 4) с. 61 - 77
4	3. Правові і організаційні основи фінансової системи		2					(О 3) с. 90-98

	4. Система фінансових категорій																			
5	Виконання практичних завдань						2													
	Тема 3. Фінансова політика і фінансовий механізм	10	4	2			4													
6	1. Завдання і принципи фінансової політики 2. Форми і методи реалізації фінансової політики			2																(О 4) с. 79 - 92 (ІР), 12, 14
7	4. Склад і структура фінансового механізму 5. Поняття і система фінансового права		2																	(О 4) с. 96 - 117
8	Виконання практичних завдань						2													
	Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання	12	4	4			4													
9	1. Сутність фінансів суб'єктів господарювання і принципи їх організації 2. Фінансові ресурси підприємства і джерела їх формування			2																(О 3) с. 315-326
10	3. Основи організації фінансів підприємств 4. Фінанси бюджетних установ і громадських організацій		2																	(О 3) с. 327-350
11	Виконання практичних завдань						2													
12	Виконання практичних завдань						2													
	Тема 5. Податки та податкова система	12	6	2			2													
13	1. Економічна сутність, значення та ознаки податків 2. Класифікація податків і їх функції 3. Характеристика елементів оподаткування			2																(О 1) с. 290-322 (Д 8), с. 8 - 24; 29-32 (ІР), 11, 13
14	4. Сутність податкової системи, її складові 5. Принципи оподаткування		2																	(Д 8), с. 8 - 24; 29-32 (ІР), 11, 13

15	6. Організація податкової роботи та діяльність державної податкової служби 7. Податкові перевірки		2						
16	Виконання практичних завдань			2					
	Тема 6. Бюджет і бюджетна система	12	6	2	4				
17	1. Бюджет як економічна і правова категорії 2. Бюджетна система: поняття і принципи побудови		2					(О 1) с. 109-119 (Д 6) (Д 4)	
18	3. Бюджетний процес		2					(О 2), с.188 - 207	
19	4. Економічна сутність доходів і видатків бюджету 5. Бюджетний дефіцит		2					(ІР), 8, 19	
20	Виконання практичних завдань			2					
	Тема 7. Державний кредит і державний борг	12	4	4	4				
21	1. Економічна сутність і роль державного кредиту 2. Форми державного кредиту та класифікація державних позик		2					(О 1), с. 191 – 212	
22	3. Державний борг: сутність та соціально-економічні наслідки 4. Управління державним боргом і його обслуговування		2					(Д 6), с. 82-89 (ІР 8, 10, 14-16)	
23	Виконання практичних завдань			2					
24	Виконання практичних завдань			2					
	Разом	76	32	16	28				
	Виконання індивідуального завдання	80							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3 рік навчання, 6 семестр								
	Тема 8. Місцеві фінанси	10	4	2			4	
1.	1. Місцеві бюджети – основа місцевих фінансів в Україні 2. Доходи і видатки місцевих бюджетів України		2					(О 4) с. 321-331
2.	3. Місцеві фінансові інститути та їх характеристика		2					(О 4) с. 331-351
3.	Виконання практичних завдань			2				
	Тема 9. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення	8	4				4	
4.	1. Призначення і роль цільових фондів фінансових ресурсів		2					(О 1), с. 87 – 109
5.	2. Характеристика цільових фондів фінансових ресурсів 3. Недержавні фінансові фонди		2					
	Тема 10. Страхування і страховий ринок	16	6	4			6	
6.	1. Економічна сутність страхових відносин, види страхування. 2. Функції і принципи страхування		2					(О 3), с. 236 – 253 (ІР), 18
7.	3. Класифікація страхування 4. Поняття страхового ринку, його структура		2					(О 4), с. 535 – 551
8.	5. Прибутки і витрати страховика, фінансові результати страхових компаній 6. Державне регулювання у сфері страхування		2					(О 4), с. 551 – 561
9.	Виконання практичних завдань			2				
10.	Виконання практичних завдань			2				

	Тема 11. Фінансовий ринок	10	4	2	4	4
11.	1. Сутність і структура фінансового ринку 2. Сегментація фінансового ринку		2			(О 4), с. 483 – 530 (Д 2), с. 182 - 189
12.	3. Характеристика інструментів фінансового ринку 4. Суб'єкти фінансового ринку		2			(О 3), с. 284 – 302 (Д 3), с. 111-137
13.	Виконання практичних завдань			2		
	Тема 12. Міжнародні фінанси	10	4	2	4	
14.	1. Економічна природа, сутність, призначення і функції міжнародних фінансів		2			(О 3), с. 365 – 372
15.	2. Міжнародні фінансові організації і міжнародні фінансові інститути 3. Міжнародний фінансовий ринок		2			(О 3), с. 597 – 620
16.	Виконання практичних завдань			2		
	Тема 13. Фінансовий менеджмент	11	4	3	4	
17.	1. Теоретичні основи фінансового менеджменту		2			(О 3), с. 401 – 410 (Д 7), с. 191 – 212
18.	2. Менеджмент державних фінансів 3. Фінансовий менеджмент підприємницьких структур		2			(О 3), с. 410 – 419
19.	Виконання практичних завдань			2		
20.	Підсумкова контрольна робота			1		
	Консультація	2				
	Екзамен	7				
	Разом	65	26	13	-	26
	ВСЬОГО	150	58	29	-	54

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Сутність та особливості розвитку фінансів
2. Особливості формування та реалізації грошово-кредитної політики в Україні
3. Виконання місцевих бюджетів за видатками
4. Депозитні корпорації України
5. Фінанси домогосподарств в Україні
6. Перспективи національної податкової політики
7. Міжбюджетні відносини в Україні
8. Система соціального страхування в Україні
9. Особливості функціонування ринку цінних паперів в Україні
10. Корпоративні фінанси і особливості їх функціонування в Україні
11. Система валютного регулювання та контролю в Україні
12. Формування та використання фінансових ресурсів підприємств в Україні
13. Особливості функціонування ринку страхування в Україні
14. Фінанси Європейського Союзу
15. Становлення та розвиток науки про фінанси
16. Фінансові ресурси для забезпечення економічного розвитку держави
17. Особливості функціонування місцевих бюджетів в Україні
18. Бюджетний федералізм та бюджетне вирівнювання в національній фінансовій системі
19. Особливості національної фіскальної політики
20. Особливості стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні
21. Система бюджетного ризик-менеджменту в Україні
22. Реалізація фінансової політики України за умов фінансової кризи
23. Бюджетні відносини в Україні
24. Система місцевих фінансів
25. Обслуговування державного кредиту в Україні
26. Система оподаткування непрямими податками в Україні
27. Пенсійне забезпечення в Україні
28. Бюджетна політика України
29. Фінансова автономія місцевих органів влади
30. Державні запозичення, як метод мобілізації фінансових ресурсів в Україні
31. Особливості стягнення податку на прибуток підприємств в Україні
32. Аналіз збалансованості державного бюджету України
33. Фінансові ресурси органів регіонального і місцевого самоврядування
34. Управління державним боргом в Україні
35. Формування доходів домогосподарств в Україні та напрямки їх використання

36. Фінансування бюджетного дефіциту в Україні
37. Податкова політика України: сучасність та перспективи
38. Особливості функціонування соціальних позабюджетних фондів в Україні
39. Становлення та розвиток бюджетної системи України
40. Формування доходів місцевих бюджетів
41. Особливості функціонування фінансових корпорації України
42. Формування витрат домогосподарств в Україні
43. Фінансова політика в Україні
44. Оподаткування майна та землі в Україні
45. Закономірності розвитку фінансового ринку України
46. Фінанси страхових компаній в Україні
47. Фінансовий моніторинг в Україні
48. Система міжнародних фінансів
49. Розвиток фінансового контролінгу в Україні
50. Фінансовий ринок України і перспективи його розвитку

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, індивідуальна робота);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (розв'язання завдань, виконання тестів, конспектування, індивідуальна робота);

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- виступи на практичних заходах;
- публічний захист курсової роботи;
- екзамен.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач має глибокі, міцні, систематичні знання всіх положень теорії, може вільно сформулювати закони, положення та принципи, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вирізняється точністю формулювань, логікою, демонструє достатній рівень узагальнення знань	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань здобувач дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати
«Добре»	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні закони та принципи, навести приклади, але не завжди може довести їх самостійно, застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	Здобувач самостійно розв'язує типові завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно скласти обрати метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату
«Задовільно»	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати елементарний аналіз операцій, але не спроможний самостійно визначити метод розв'язання задачі. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи
«Незадовільно»	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу	Здобувач знає умовні позначення та вміє розрізняти основні поняття, виконувати найпростіші облікові записи. Здобувач може використовувати законодавчі положення, але не може самостійно виконати облікову роботу і зробити висновки

7.2. Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
33-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації:

1. Боринець С.Я., Лютий І.О., Варналій З.С. Фінанси: підручник / за заг. ред. І.О. Лютого. Київ: Ліра-К, 2021. 732 с.
2. Іванчук Н.В. Гроші і кредит: навч. посіб. Острого: Національний університет «Острозька академія», 2021. 332 с.
3. Кремень О.І. Фінанси: навч. посіб. Київ, Центр навчальної літератури, 2022. 416 с.
4. Фінанси: підручник за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2024. 632 с.

Допоміжні джерела інформації:

1. Банківська система: навч. посіб. / Н.С. Ситник, А.В. Стасишин, Н.З. Блащук-Девяткіна, Л.О. Петик / за заг. ред. д.е.н., проф. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ ім. І Франка, 2020. 580 с.
2. Бездітко Ю.М., Посаднева О.М. Грошово-кредитна політика НБУ: навч. посіб. Вид-во Гельветика, 2020. 386 с.
3. Еш С.М. Фінансовий ринок: навч. посіб. Вид. 3-є, перер. І допов. Київ: ЦУЛ, 2022. 528 с.
4. Миськів Г.В. Бюджетна система: теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях): навч. посібник. Львів: «Растр-7», 2020. 272 с.
5. Непочатенко О.О. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 496 с.
6. Томнюк Т.Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна науково-технічна бібліотека України: м. Київ, вул. В. Антоновича, 180. Веб-сайт: URL: www.gntb.gov.ua
2. Національна парламентська бібліотека України: м. Київ, вул. М. Грушевського,

1. Веб-сайт: URL: www.nplu.kiev.ua
3. Міська спеціалізована молодіжна бібліотека «Молода гвардія»: м. Київ, вул. Л. Толстого, 49. Веб-сайт: URL: www.msmb.org.ua
4. Сервер Верховної Ради України: URL: <http://www.rada.gov.ua/>
5. Міністерство фінансів України URL: <http://www.rninf.gov.ua/>
6. Українське право URL: <http://www.ukrpravo.com/>
7. Сервер НБУ URL: <http://www.bank.gov.ua>
8. Бюджетний кодекс України : від 08.07.2010 р. № 2456-VI; поточна редакція від 01.08.2024 на підставі – 3880-IX / (Офіційний вебсайт Верховної Ради України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
10. Державний борг України. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/>
11. Наказ ДПС України від 22.11.2021 № 965 "Про затвердження місії та Стратегічного плану Державної податкової служби України на 2022 – 2024 роки" (із змінами, внесеними наказами ДПС від 14.02.2023 №112, від 13.03.2023 № 167). URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/nakazi-pro-diyalnist/77553.html>
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
13. Податковий кодекс України: станом на 01.08.2024. Верховна Рада України. Офіц. вид. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
14. Про банки і банківську діяльність: Закон України: станом на 03.09.2024, підстава 3257-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
15. Про валюту і валютні цінності: Закон України: станом на 01.07.2024, підстава 3706-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
16. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV: станом на 19.04.2024, підстава 3624-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
17. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021, № 1591-IX: станом на

20.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

18. Про страхування: Закон України: станом на 08.11.2024, підстава 3994-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

19. Про бюджетну класифікацію: наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11. Редакція від 09.08.2024, підстава 0399201-24. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії